

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοση Του Ιερού Ναού Αγίων
Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Πεύκης

Νικολάου Πλαστήρα και Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'
Τηλ. 2108027738 email: agioi.apostoloi@gmail.com

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2017. 17' ΛΟΥΚΑ.

Αλυπίου οσίου, Νίκωνος Του μετάνοειτε, Στυλιανού
Παφλατόνος, Γεωργίου νεομάρτυρος Του Χιοπολίτου.
Έτος 10^ο Τεύχος 460

«Διδάσκαλε αγαθέ...Τι με λέγεις αγαθόν;

Ουδείς αγαθός, ει μη εις· ο Θεός»

(π. Γεώργιος Δορμπαράκης)

Μία αξιολογική κρίση για τον Ίδιο και μία ερώτηση περί της αιώνιας ζωής δέχεται ο Κύριος από έναν άρχοντα, στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα του Λουκά, το οποίο είναι καθ' όλα ίδιο – πλην της προσθήκης ότι πρόκειται περί πλουσίου νεαρού – με το αντίστοιχο ευαγγέλιο του Ματθαίου. Και προξενεί εντύπωση το γεγονός ότι ο Κύριος δεν μένει μόνο στο θεωρούμενο βασικό ερώτημα – ποιο ερώτημα μπορεί να θεωρηθεί πιο ουσιαστικό από αυτό

της αιώνιας ζωής; - αλλά σχολιάζει και την κρίση γι' Αυτόν:

«Διδάσκαλε αγαθέ». Γιατί άραγε; Ποιος ο λόγος ο Κύριος να μην αφήσει κατά μέρος την προσφώνησή Του από τον προσελθόντα άρχοντα;

Ο Κύριος καταρχάς δεν αμφισβητεί τον ρόλο Του ως διδασκάλου. Δεν σχολιάζει το γεγονός ότι πράγματι ήλθε στον κόσμο και ως Διδάσκαλος. Όλοι όσοι Τον προσήγγιζαν, όντως Τον αποδέχονταν με τον συγκεκριμένο τρόπο, χωρίς ο Κύριος να απορρίπτει τη συγκεκριμένη Του ιδιότητα. Κι είναι ευνόητο: ήταν ο Ίδιος ο Λόγος του Θεού, που και ως άνθρωπος λειτούργησε με τον συγκεκριμένο τρόπο. «Εγώ ήλθον ίνα μαρτυρήσω τη αληθεία». «Με αποκαλείτε Διδάσκαλο και Κύριο. Και πράγματι είμαι». Ο λόγος συνεπώς και η διδασκαλία Του περιέκλειε την παντοδυναμία του Θεού, ήταν το όχημα, θα έλεγε κανείς, να καλέσει η χάρη του Θεού την καρδιά του ανθρώπου, ή, με τη διατύπωση του αποστόλου Παύλου, το ευαγγέλιό Του ήταν και είναι «η δύναμις του Θεού εις σωτηρίαν παντί τω πιστεύοντι». Το «ουδέποτε ελάλησεν άνθρωπος ως ούτος ο άνθρωπος» θα αποτελεί πάντοτε σε όλους τους αιώνες την αντίδραση των ακροατών Του, ακόμη και των θεωρουμένων αρνητών και εχθρών Του. Και βεβαίως, ως γνωστόν, ο Κύριος λειτούργησε ως διδάσκαλος και μέσα από τα θαύματά Του. Τα θαύματά Του δεν ήταν «μαγικά», προς θάμπωμα των ανθρώπων, αλλά άλλου είδους φανέρωση και μαρτυρία της νέας πραγματικότητας που έφερε στον κόσμο.

Η αντίδρασή Του είναι για τον χρωματισμό που δίδει σ' Αυτόν ως διδάσκαλο ο προσελθών άρχων: «Τι με λέγεις αγαθόν;» Για να συμπληρώσει με ό,τι αποκαλύπτει για την έννοια του αγαθού η Παλαιά Διαθήκη: «ουδείς αγαθός, ει μη εις, ο Θεός». Το δεύτερος σκέλος, η αξιωματική θέση ότι ο Θεός είναι ο μόνος αγαθός φωτίζει την άρνηση της αποδοχής του χαρακτηρισμού και για τον Ίδιο. Τι θέλουμε να πούμε; Ο Κύριος προφανώς δεν αρνείται αυτό που ήλθε να φανερώσει: ότι είναι ο ενανθρωπήσας Θεός. Αλλά η φανέρωση αυτή γινόταν σταδιακά, διότι απαιτούσε την ανάλογη πίστη των ανθρώπων. Ας θυμηθούμε ότι και οι μαθητές Του, ακόμη δε και η ίδια η Παναγία Μητέρα Του, δεν έφτασαν στο σημείο αυτό φωτισμού – να Τον πιστεύουν και ως Θεό – παρά μόνον μετά την Ανάληψή Του, κατά την ημέρα της Πεντηκοστής. Με τη δύναμη της επιφοιτήσεως του Αγίου Πνεύματος θα διανοίγονταν τα μάτια της ψυχής τους, για να Τον δουν στην ολοκληρία Του: τον Θεό που ενανθρώπησε. Ακόμη

και η ομολογία του αποστόλου Πέτρου ότι είναι ο Υιός του Θεού του ζώντος, λίγο καιρό προ των Παθών Του, ήταν μία περιστασιακή ομολογία, η οποία μετά από λίγο θα γινόταν τριπλή άρνηση. Και περισσότερο: η αποκάλυψη της θεικής Του δόξας στο όρος Θαβώρ στους «προκρίτους» των μαθητών Του, τον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, θα συνοδευόταν από την εντολή να μην πουν τίποτε για όσα είδαν και άκουσαν, παρά μόνον μετά την εκ νεκρών Ανάστασή Του.

Έτσι, η ερωτηματική άρνησή Του ότι είναι και Αυτός αγαθός αποτελεί το προστατευτικό κάλυμμα σ' εκείνον – τον άρχοντα, αλλά και όλους τους ακροατές Του της ώρας εκείνης – που έτσι κι αλλιώς δεν Τον προσήγγισε ως τον Μεσσία και που δεν είχε τους ανάλογους οφθαλμούς και τη δύναμη να Τον αποδεχτεί ως Θεό, πολλώ μάλλον που η εξέλιξη του διαλόγου απέδειξε και τη μη γνησιότητα της αναζήτησης του άρχοντα: στην υπόδειξη του Κυρίου να Τον ακολουθήσει για να βρει το «ένα που του έλειπε», ώστε να κερδίσει την αιώνια ζωή, με απόρριψη του βάρους του πλούτου του, εκείνος «απήλθε λυπούμενος». Διότι προφανώς η αγάπη για τα πλούτη του ήταν μεγαλύτερη από την αγάπη του για τον Θεό. Η πλάγια αυτή άρνηση του Κυρίου ότι είναι αγαθός, γι' αυτούς που δεν μπορούν να Τον δουν ως Θεό, θυμίζει την περίπτωση του Μωυσή, όταν κατέβηκε από το όρος Σινά με τις πλάκες του Νόμου: είχε κάλυμμα στο πρόσωπό του, διότι οι συμπατριώτες του αδυνατούσαν να αντέξουν τη λάμψη που εξέπεμπε. Αντιστοίχως λοιπόν και ο Κύριος: δρα με τρόπο φιλόανθρωπο, προκειμένου να προστατέψει τους αδύναμους πνευματικούς οφθαλμούς του προσελθόντος σ' αυτόν άρχοντα.

Είπαμε όμως ότι ο Κύριος προσανατολίζει στον μόνο Αγαθό, τον αληθινό Θεό. «Ουδείς αγαθός, ει μη εις, ο Θεός». Μία αλήθεια που καταλαβαίνει κανείς τη σημασία της, όταν σκεφτεί ότι όλες οι φιλοσοφίες και οι προβληματισμοί του ανθρώπου στο διάβα των αιώνων το περί αγαθού ερώτημα είχαν ως επίκεντρο των αναζητήσεών τους. Διότι ανάλογα με το τι προσδιόριζε κανείς ως αγαθό, αντιστοίχως καθόριζε και το πρακτέο της ζωής του. Με άλλα λόγια, η αξιολογία – ο λόγος περί του αγαθού – οδηγούσε και στην ανάλογη δεοντολογία. Δύο απλά παραδείγματα νομίζουμε μπορούν

να φωτίσουν τα πράγματα. Το ένα: Ο άφρων πλούσιος της προηγούμενης Κυριακής – που σημειωτέον στο βάθος δεν διαφέρει και πολύ από τον σημερινό άρχοντα – ως αγαθό της ζωής του είχε τα πλούτη του και τα υλικά αγαθά του. Η αξιολογία του αυτή: ο πλούτος είναι ό,τι αξίζει στη ζωή, τον οδήγησε και στην ανάλογη πράξη: να είναι ένας ατομιστής, που δεν βλέπει τίποτε στη ζωή του πέρα από τον εαυτό του. Κι από την άλλη: Ο Ζακχαίος του γνωστού περιστατικού της Καινής Διαθήκης, πλούσιος και αυτός, έχει διαφορετική αξιολογική κλίμακα. Η συνάντησή του με τον Κύριο αλλάζει τις προτεραιότητές του και αγαθό γι' αυτόν γίνεται ο Θεός και το θέλημά Του. Η πράξη έπειτα της ζωής του επιβεβαιώνει την αλλαγή: αποκαθιστά τις αδικίες που είχε διαπράξει, μοιράζει την περιουσία του στους πτωχούς.

Έτσι, ο τονισμός από τον Κύριο του Θεού ως του μόνου Αγαθού προσανατολίζει τον άνθρωπο σ' Εκείνον που (πρέπει να) συνιστά κέντρο της ζωής του και κινητήρια δύναμη των ενεργειών του. Είναι σαν να υπενθυμίζει ο Κύριος ότι ο Θεός δεν είναι το περιθώριο της ζωής, αλλά η βάση και το θεμέλιο, η πηγή όλων των αξιών, αποκαλύπτοντας ταυτόχρονα ότι ο άνθρωπος δεν είναι ο ίδιος αγαθός, δηλαδή δεν είναι και δεν μπορεί να είναι η αξιακή αναφορά του κόσμου, μπορεί όμως να γίνει αγαθός, στο βαθμό που αποδέχεται τον αγαθό Θεό και σχετίζεται με Αυτόν.

Ως χριστιανοί είμαστε σε προνομιούχο θέση: πιστεύουμε στον Χριστό, ως Θεό και άνθρωπο, συνεπώς Τον θεωρούμε ως τον όντως Αγαθό, την μόνη και απόλυτη αξία της ζωής μας. Όλη η εκκλησιαστική ζωή πλέκεται γύρω από αυτήν την πραγματικότητα, που καθορίζει και την πορεία μας ως χριστιανών. Είμαστε όμως, ακριβώς για τον ίδιο λόγο, και στη δεινότερη θέση: αν δεν γινόμαστε μαζί Του αγαθοί, αν δεν είμαστε κι εμείς ως μέλη Του αγαθοί, σημαίνει ότι δεν έχουμε καμία πραγματική σχέση μ' Εκείνον. Και αγαθός, κατά το πρότυπο του Κυρίου, θα πει: άνθρωπος πίστεως και αγάπης προς τον Θεό, άνθρωπος πίστεως και αγάπης προς τον συνάνθρωπο. Αγαθός μ' ένα λόγο γίνεται εκείνος που διαπνέεται πραγματικά από αγάπη, διότι ο φύσει Αγαθός, ο Θεός, «αγάπη εστί».